

แบบคำถามที่ประชาชนให้ความสนใจ และสอบถาม
ประจำเดือน มีนาคม ๒๕๖๖
ส่วนการทะเบียนราษฎร

๑. **ถาม :** กรณีบัตรประจำตัวประชาชนไม่มีวันเดือนเกิด แล้วต้องการให้ทางสำนักทะเบียนอำเภอลงรายการในทะเบียนบ้านเป็น วันที่ ๑ มกราคม จะสามารถขอออกหนังสือรับรองการเกิด (ท.ร. ๒๐/๑) ได้ด้วยหรือไม่ ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ตอบ : การขอหนังสือรับรองการเกิดตามมาตรา ๒๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ สำนักทะเบียนกลางได้จัดทำประกาศสำนักทะเบียนกลาง เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการในการขอหนังสือรับรองการเกิดตามมาตรา ๒๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการในการขอหนังสือรับรองการเกิดไว้เกี่ยวกับบุคคลที่สามารถยื่นคำขอได้ จะต้องเป็นผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรไทยแต่ไม่ได้แจ้งการเกิด หรือแจ้งการเกิดแล้ว แต่ไม่มีสูติบัตรหรือสูติบัตรชำรุดสูญหายและสำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องไม่สามารถคัดสำเนาสูติบัตรหรือทะเบียนคนเกิดได้ หากผู้ยื่นคำขอเป็นบุคคลตามเงื่อนไขก็สามารถขอหนังสือรับรองการเกิดตามมาตรา ๒๐/๑ ได้ ถึงแม้ว่าผู้ยื่นคำขอจะเป็นบุคคลผู้มีวันเดือนปีเกิดตามบทบัญญัติมาตรา ๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ก็ตาม

๒. **ถาม :** ข้าพเจ้าเกิด พ.ศ. ๒๕๓๐ ในสูติบัตรระบุชื่อบิดา ดำรง ไม่มีเลขบัตรประชาชน ส่วนมารดามีชื่อและเลขบัตรประชาชนครบ ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๐ บิดาเปลี่ยนชื่อเป็น คมกฤษ บิดามารดาได้จดทะเบียนสมรสเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงขอสอบถามดังนี้

๒.๑ จะขอแก้ไขชื่อบิดาในสูติบัตรจาก ดำรง เป็น คมกฤษ และเพิ่มเลขบัตรประจำตัวประชาชนของบิดาได้หรือไม่

๒.๒ จะขอแก้ไขรายการบิดาในทะเบียนบ้านจาก ดำรง เป็น คมกฤษ และเพิ่มเลขบัตรประจำตัวประชาชนของบิดาได้หรือไม่

ตอบ : การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎร

การขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในสูติบัตร มรณบัตร ทะเบียนคนเกิด และทะเบียนคนตาย เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงรายการของบุคคลที่เกี่ยวข้องในเอกสารดังกล่าวซึ่งเกิดขึ้นภายหลังจากนายทะเบียนผู้รับแจ้งได้จัดทำเอกสารดังกล่าวแล้ว ไม่สามารถดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากรายการในสูติบัตร มรณบัตร ทะเบียนคนเกิด และทะเบียนคนตาย เป็นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงในขณะที่เด็กเกิดหรือขณะที่บุคคลเสียชีวิต ซึ่งเป็นรายการที่ถูกต้องแล้ว ดังนั้น กรณีนายดำรง เปลี่ยนชื่อเป็นนายคมกฤษภายหลังบุตรเกิด จึงไม่สามารถดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในสูติบัตรได้ หากมีความประสงค์จะแก้ไขรายการ สามารถดำเนินการแก้ไขรายการในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนบ้านกลางได้ (**หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๗๘ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑**)

กรณีการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในสูติบัตร เนื่องจากการลงรายการไม่ครบถ้วนนายทะเบียนสามารถแก้ไขรายการให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงได้โดยปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ ๑๑๕

๓. **ถาม :** ข้าพเจ้าต้องการแจ้งย้ายบุตรซึ่งมีชื่ออยู่ทะเบียนบ้านกลาง โดยบิดาเป็นคนไทย มารดาไม่มีหลักฐานอะไร ต่อมาได้เลิกร้างกัน บุตรอาศัยอยู่กับมารดา โดยไม่สามารถติดต่อบิดาได้ ต้องการให้บิดามาทำเรื่องแจ้ง

ย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลางสามารถสอบ ปค. ๑๔ โดยทำการสอบมารดา เจ้าบ้านและผู้ใหญ่บ้านที่มารดาอาศัยอยู่ได้หรือไม่ เพื่อยืนยันตัวตนหรือต้องดำเนินการอย่างไร ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

ตอบ : การแจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง ให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ (แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๗) ข้อ ๘๘ ให้สอบสวนพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือที่รู้จักบุคคลตามทะเบียนบ้านกลางอย่างน้อย ๒ คน

กรณีบุคคลที่มีชื่อในทะเบียนบ้านกลางมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ จะแจ้งย้ายด้วยตนเองหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นที่บรรลุนิติภาวะแล้วเป็นผู้แจ้งแทนก็ได้ ส่วนบุคคลที่อายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ให้บิดาหรือมารดาหรือผู้ปกครองเป็นผู้แจ้งย้าย

ผู้ปกครองตามกฎหมายทะเบียนราษฎร ให้ถือตามคำนิยาม “ผู้ปกครอง” แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖

๔. ถาม : บิดาข้าพเจ้าถือสองพาสปอร์ตคือบัลแกเรียและแคนาดา และได้จดทะเบียนรับรองบุตรด้วยพาสปอร์ตบัลแกเรีย ปัจจุบันเดินทางเข้ามาอยู่ในประเทศไทยด้วยพาสปอร์ตแคนาดา ต้องการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในรายการสูติบัตรด้วยหลักฐานพาสปอร์ตแคนาดาให้ลูกมีขั้นตอนอย่างไรบ้าง ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ตอบ : การขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในสูติบัตร มรณบัตร ทะเบียนคนเกิด และทะเบียนคนตาย เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงรายการของบุคคลที่เกี่ยวข้องในเอกสารดังกล่าวซึ่งเกิดขึ้นภายหลังจากนายทะเบียนผู้รับแจ้งได้จัดทำเอกสารดังกล่าวแล้ว ไม่สามารถดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากรายการในสูติบัตร มรณบัตร ทะเบียนคนเกิด และทะเบียนคนตาย เป็นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงในขณะที่เกิดหรือขณะที่บุคคลเสียชีวิต ซึ่งเป็นรายการที่ถูกต้องแล้ว กรณีการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการสัญชาติของบิดาในสูติบัตร จึงไม่สามารถดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการได้ หากมีความประสงค์จะแก้ไขรายการ สามารถดำเนินการแก้ไขรายการในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนบ้านกลางได้ (หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๗๘ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑)

๕. ถาม : กรณีที่บุคคลมีการแจ้งย้ายออกจากทะเบียนบ้านและถือใบแจ้งย้ายที่อยู่ ท.ร. ๖ ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ โดยไม่ไปแจ้งย้ายเข้าภายในสามสิบวัน ปล่อยให้ระยะเวลาล่วงเลยมา ๑ ปี เจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่จะรับแจ้งย้ายเข้า จะต้องเรียกเก็บค่าปรับฯ ที่ไม่แจ้งย้ายตามกำหนดได้หรือไม่ ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่กฎหมายกำหนด

ตอบ : การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการแจ้งเมื่อพ้นกำหนดเวลา ให้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมการแจ้งหรือขอเมื่อพ้นกำหนดเวลา พ.ศ. ๒๕๖๒ กรณีการแจ้งย้ายเข้าตามมาตรา ๓๐/๑ เจ้าบ้านจะต้องแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ผู้ย้ายได้เข้าอยู่ในบ้าน หากพ้นกำหนดแล้วเจ้าบ้านมาดำเนินการแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้ง จะถือว่าการแจ้งดังกล่าวเป็นกรณีการแจ้งเมื่อพ้นกำหนดตามกฎหมายกำหนด

การนับระยะเวลาการพ้นกำหนด ให้นับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ครบกำหนด